

Bijlage 1a:

Flora en fauna onderzoek

Notitie : Natuurtoets Hoenderstraat 2, Helvoirt

Locatie : Hoenderstraat 2, Helvoirt
Datum : 25 juni 2013
Projectnummer : 211x06222
Opgesteld door : Rob van Dijk

Voorliggend verslag is opgesteld ten behoeve van het bestemmingsplan “Hoenderstraat 2 te Helvoirt” opgesteld door BRO met rapportnummer 211x06222.

Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet (NB-wet) en de Flora- en faunawet (FF-wet). Deze wetten vormen een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), die is geïntroduceerd in het ‘Natuurbeleidsplan’ (1990) van het Rijk en op provinciaal niveau in de Verordening Ruimte is vastgelegd.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied (of Beschermde Natuurmonument) zijn vergunningsplichtig.

Provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur bestaande uit Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en Groenblauwe Mantel zijn ruimtelijk vastgelegd in de Verordening Ruimte. De EHS is een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuw aan te leggen natuur en verbindingzones tussen de gebieden. Ook de beheergebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot de EHS. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt wel een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet veront-rusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met de juridisch zwaarder beschermde soorten uit 'tabel 2', de bijlage 1 soorten van het besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, de soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn (tezamen tabel 3) en met alle vogels. Van deze laatste groep is een lijst opgesteld met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en een lijst met vogels waarbij inventarisatie gewenst is. Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen.

Werkwijze natuurtoets

In de natuurtoets zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de 'Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van LNV van september 2009.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 24 juni 2013 door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied. Mogelijke verblijfplaatsen en sporen van dieren zijn onderzocht. Naast een veldbezoek is er een bronnenonderzoek gedaan. Voor dit bronnenonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare gegevens, zoals provinciale natuurgegevens en algemene verspreidingsatlassen. Daarnaast is gebruik gemaakt van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek is vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

Beschrijving van het plangebied

Ligging van het plangebied

Het plangebied ligt in 't buurtschap 't Hoog, tussen de kernen Helvoirt en Cromvoirt in de gemeente Haaren. Het plangebied ligt aan de kruising van de Hoenderstraat en 't Hoog, ten zuidwesten van de kruising. De Amersfoortcoördinaten van het midden van de locatie zijn 143,1-407,1². De ligging van het plangebied is te zien in bijgevoegde afbeelding.

Huidige situatie

Het plangebied maakt deel uit van een agrarisch buurtschap aan de rand van natuurgebied Loonse en Drunense Duinen. Het ligt in een besloten landschap met houtsingels, hagen en een gevarieerd (micro)reliëf. De omliggende agrarische percelen zijn grotendeels in gebruik als weiland, de aanwezige bossen bestaan grotendeels uit naaldbout. Direct ten zuiden van het plangebied ligt een paardenwei en een kampeerveld. Direct ten westen van het plangebied ligt een houtsingel met gemengd inheems bosplantsoen.

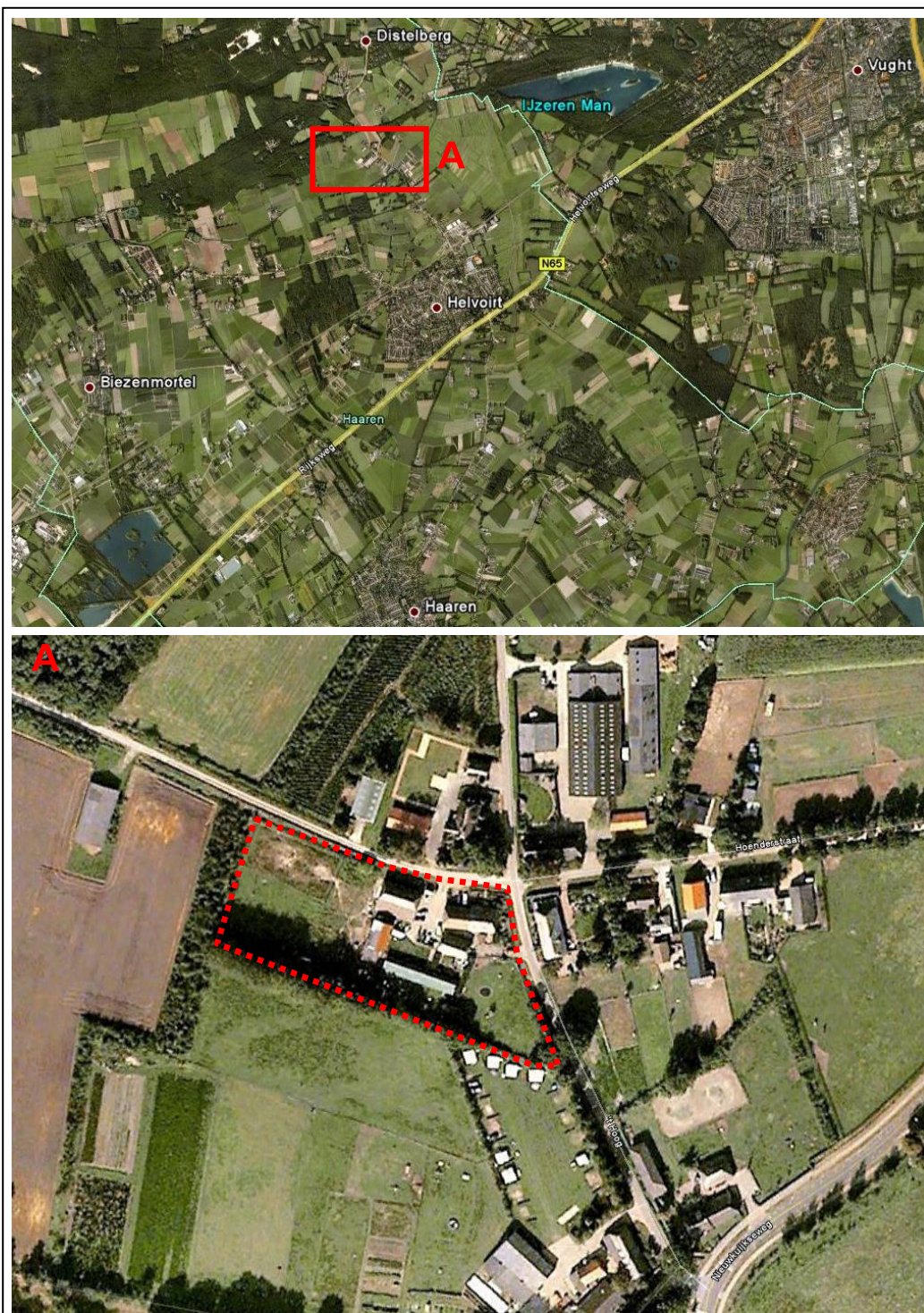
Het plangebied zelf bestaat uit een bebouwd deel met erf en twee onbebouwde delen. Op het bebouwde deel staan een woonboerderij, een vakantiehuis, een vakantie-appartementenhuus, een horeca- en ontvangstruimte en een schuur met aangebouwde koetsstalling. Het dak van de woonboerderij is door een brand verdwenen, maar ondertussen weer opgebouwd. Het omliggende erf is deels bestraat en deels ingericht als tuin.

Ten zuidoosten van de bebouwing ligt een grasveld dat wordt gebruikt als kippenren. Hierin ligt een kleine vijver. Ten westen van de bebouwing liggen een paardenbak en twee paddocks. De paardenbak is niet recentelijk gebruikt en is begroeid geraakt met een pioniervegetatie. Ook de paddocks zijn niet recentelijk begraaasd of gemaaid en zijn te beschouwen als extensief beheerd grasland. De paddocks worden aan de zuidzijde gescheiden van het naastgelegen weiland door een oude doorgeschoten beukenhaag. Tussen de paardenbak en de Hoenderstraat ligt een diepe afwateringssloot, die ten tijde van het terreinbezoek niet watervoerend was. De Hoenderstraat is ter plaatse onverhard.

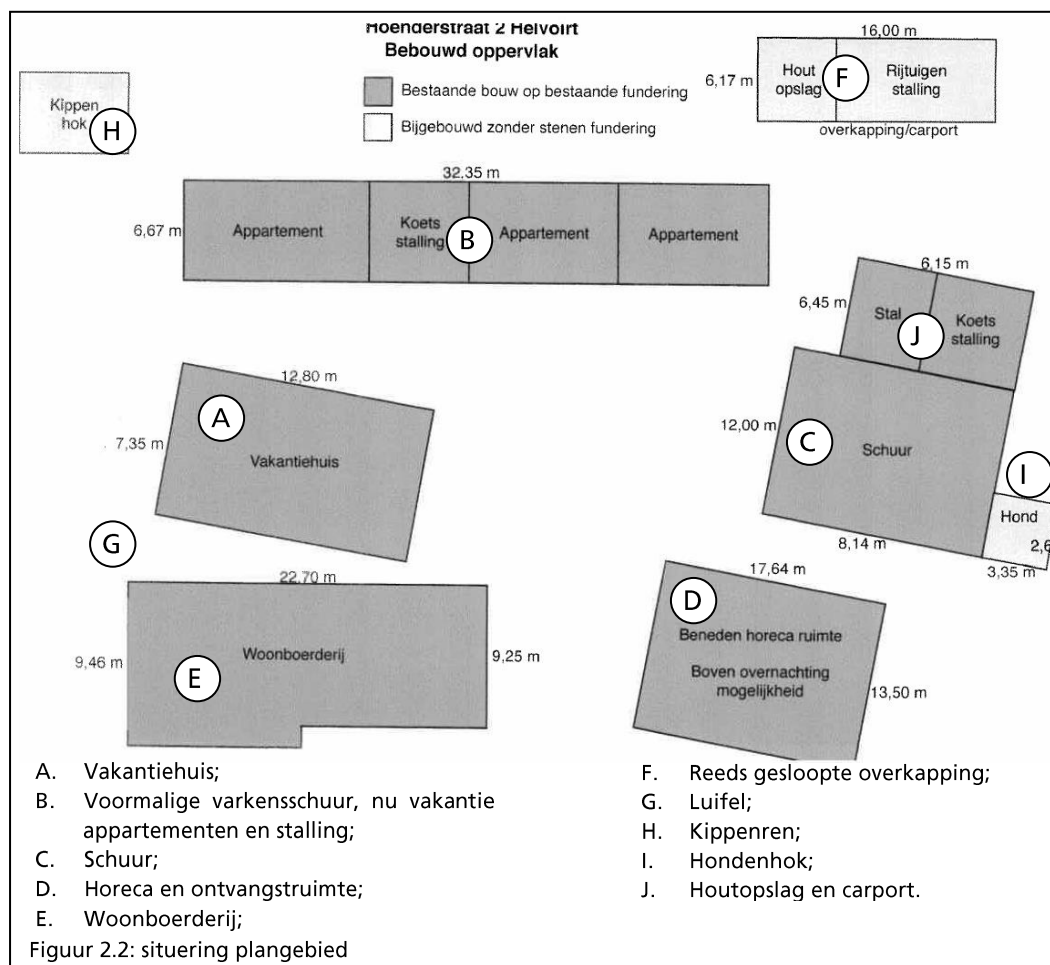
Toekomstige (geplande) situatie

De gewenste ontwikkeling bestaat enerzijds uit het planologisch vastleggen van de nieuwe horeca-functie. Hiervoor zal de aanwezige beplanting gerooid moeten worden. Daarnaast wordt de aanleg van een kampeerveld voorzien op het westelijke deel van het plangebied. De kampeerplaatsen zijn voorzien op de locatie van de paddocks en paardenbak.

² De getallen staan respectievelijk voor de x-coördinaat en de y-coördinaat van de linkerbenedenhoek van het betreffende kilometervak.

Figuur 1.1: ligging en begrenzing plangebied

Overzicht van de aanwezige bebouwing (plattegrond is zuidgericht).

Toetsing Flora- en faunawet

Vaatplanten

In het plangebied zijn de meest extensief beheerde vegetaties aanwezig in de paddocks en de wegberm van de Hoenderstraat. In de berm zijn zeer algemene stikstofminnende plantensoorten aanwezig, zoals grote brandnetel, grote berenklauw, kleeftkruid, braam etc. In de paddocks is een extensief beheerde grasvegetatie aanwezig met diverse grassoorten en kruidachtige plantensoorten zoals gewoon biggenkruid, herderstasje, echte kamille, duizendblad, reigersbek, witte klaver, kruipende boterbloem en klein kaasjeskruid. In de paardenbak heeft zich een pioniervegetatie ontwikkeld met onder meer witte klaver, hopklaver en grassen. Onder de beukensingel groeit gewone engelwortel. In de grasvegetaties zijn geen beschermde of bedreigde plantensoorten aangetroffen.

In de kippenren is een korte grasvegetatie aanwezig met veel kale plekken. Kruidachtige plantensoorten zijn nagenoeg afwezig. Het voorkomen van wilde plantensoorten op het erf is beperkt tot zeer algemene pioniersoorten, zoals straatgras en varkensgras. Muurplanten zijn niet aangetroffen. Het voorkomen van beschermde of bedreigde plantensoorten in het plangebied is op basis van het veldbezoek redelijkerwijs uit te sluiten.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn in de paardenbak graafsporen van konijnen en hollen van veldmuizen waargenomen. Behalve konijn en veldmuis zullen nog enkele andere algemeen beschermde diersoorten van beschermingsniveau 1 op enige wijze van het gebied gebruik kunnen maken, zoals egel, huisspitsmuis, haas, bosmuis, rosse woelmuis, vos, bunzing etc. Voor de genoemde soorten geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

In de omgeving van het plangebied zijn op basis van algemene verspreidingsgegevens en habitatvoorkeur twee strenger beschermde grondgebonden zoogdiersoorten te verwachten, namelijk eekhoorn en das. Het aantal bomen in het plangebied is beperkt; in de bomen zijn geen nesten aangetroffen. Het plangebied is niet te beschouwen als vast leefgebied van de eekhoorn. De beuken aan de rand van het plangebied zullen wel van waarde zijn voor foeragerende eekhoorns. De paddocks kunnen door dassen worden bezocht. In de nabijheid van het plangebied zijn geen dassenburchten bekend. Gezien het ontbreken van sporen in het plangebied en het ruimschoots voorhanden zijn van foerageergebied in de omgeving, zal de relatieve waarde van de grasvelden voor de das zeer beperkt zijn. Negatieve effecten op dassen zijn daarmee op voorhand uit te sluiten. Met strenger beschermde grondgebonden zoogdieren hoeft in de planvorming geen rekening gehouden te worden.

Vleermuizen

Er zijn geen waarnemingen van vleermuizen bekend in de NDFF en bij de eigenaar van het plangebied. In de aanwezige bebouwing is de aanwezigheid van vleermuizen op voorhand niet geheel uit te sluiten, maar omdat deze bebouwing behouden blijft, is deze niet nader onderzocht. In de beukenbomen zijn holten aanwezig op circa 1 meter hoogte. Deze zijn niet geschikt voor vleermuizen.

Het plangebied kan wel onderdeel uitmaken van een foerageergebied van vleermuizen die in de omgeving verblijven. De locatie vormt door de besloten 'kamerstructuur' een geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Het zal dan altijd onderdeel uitmaken van een groter foerageergebied. De houtsingels aan de randen van het plangebied vormen een doorlopende beplantingstructuur die door vleermuizen gebruikt kan worden als vaste vliegroute.

Effectenbeoordeling

Het verdwijnen van een klein deel van een foerageergebied van vleermuizen zal ertoe leiden dat vleermuizen elders gaan foerageren en is niet te beschouwen als overtreding vanuit de Flora- en faunawet. Door de aanleg van aanvullende landschappelijke beplanting en het verwijderen van lichtbakken zal de waarde van het plangebied voor vleermuizen naar verwachting toenemen.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied verschillende vogelsoorten waargenomen. Op het erf zijn huismussen waargenomen; deze broeden in ieder geval onder de kap van de woonboerderij en de horeca- en ontvangstruimte. In de koetsstalling zijn twee merelnesten waargenomen. Nesten of sporen van andere gebouwbewonende vogelsoorten zijn niet aangetroffen. De eigenaar is niet bekend met het voorkomen van bijvoorbeeld uilen of zwaluwen in bebouwing.

In de beplanting rondom het plangebied zijn de vogelsoorten gekraagde roodstaart (man met jong), zanglijster, heggenmus en grasmus waargenomen. De NDFF vermeldt tevens recente waarnemingen van buizerd, groene specht, grote bonte specht, boerenzwaluw, staartmees, pimpelmees, vink, ekster en kauw in en rondom het plangebied. Door de diversiteit aan ecotopen en de nabijheid van bos- en

natuurgebied is het gebied rijk aan vogels. Het gaat daarbij hoofdzakelijk om soorten van besloten landschap met oudere bomen (buiserd, spechten, zanglijster, gekraagde roodstaart). Deze kunnen tot broeden komen in de houtsingel ten westen van het plangebied of in verder gelegen houtopstanden. In de rij beuken zijn geen vogelnesten aangetroffen.

Effectenbeoordeling

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van EZ (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten is het nest, inclusief de functionele leefomgeving, jaarrond beschermd. Dit zijn een aantal roofvogels, koloniebroeders en gebouwbewonende vogelsoorten. Hieronder valt onder andere de huismus. Tenslotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

De gebouwen in het plangebied waarin huismussen broeden, blijven behouden. De functionele leefomgeving van de huismus zal op termijn verbeteren door de landschappelijke inpassing. Negatieve effecten op deze soort zijn uit te sluiten.

De merelnesten in de koetsstalling zijn volgens de Flora- en faunawet uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Door de stalling te verwijderen buiten de broedperiode (half maart- half juli) is overtreding van de Flora- en faunawet voor broedvogels met voldoende zekerheid uit te sluiten.

Vissen, amfibieën en reptielen

In het plangebied of de directe nabijheid is geen permanent oppervlaktewater aanwezig. De aanwezigheid van vissen en van voortplantingsplaatsen van amfibieën in het plangebied kan worden uitgesloten. Het groen in het plangebied kan deel uitmaken van het landhabitat van amfibieën. Het zal hierbij gaan om leefgebied van algemene soorten die zich verder van het water begeven, zoals gewone pad en bruine kikker. Het voorkomen van strenger beschermde amfibie- en reptielensoorten is op basis van habitatvoorkeur en verspreidingsgegevens redelijkerwijs uit te sluiten. Met de genoemde soortgroepen hoeft in de planvorming geen rekening gehouden te worden.

Beschermde ongewervelde diersoorten

De locatie is van waarde voor algemenere insectensoorten door de verschillende microklimaten en gradiënten van kale zandgrond tot opgaande vegetatie. Het voorkomen van strenger beschermde ongewervelde soorten (beschermingsniveau 2 en 3) is echter op basis van habitatvoorkeur en verspreidingsgegevens met voldoende zekerheid uit te sluiten. Dergelijke soorten stellen zeer specifieke eisen aan hun leefomgeving, waaraan het plangebied niet voldoet.

Toetsing Natuurbeschermingswet

Wettelijk beschermde natuurwaarden

Het plangebied ligt aan de rand van het wettelijk beschermde natuurgebied "Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen". Het westelijke deel van het plangebied ligt binnen de begrenzing van dit Natura

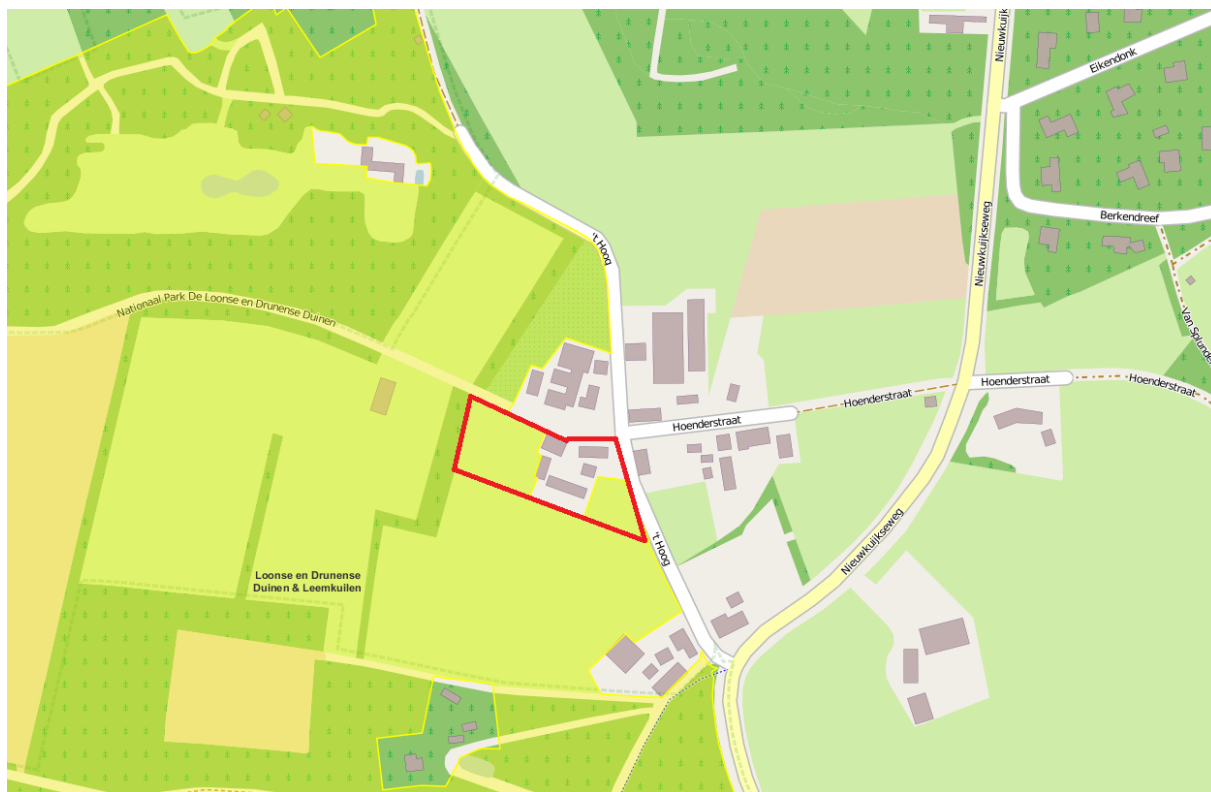
2000-gebied. Het Natura 2000-gebied is aangewezen in het kader van de Habitatrichtlijn voor de bescherming van de volgende natuurwaarden:

Habitattypen	Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit
Stuifzandheiden met struikhei	zeer ongunstig	uitbreiding	verbetering
Zandverstuivingen	zeer ongunstig	uitbreiding	verbetering
Zwakgebufferde vennen	matig ongunstig	behoud	behoud
Blauwgraslanden	zeer ongunstig	uitbreiding	verbetering
Oude eikenbossen	matig ongunstig	behoud	behoud
Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	matig ongunstig	uitbreiding	verbetering
Soorten	Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte leefgebied	Doelstelling kwaliteit leefgebied
Kamsalamander	matig ongunstig	uitbreiding	verbetering
Drijvende waterweegbree	matig ongunstig	behoud	behoud

Voor het Natura 2000-gebied is een concept beheerplan beschikbaar. Uit de habitattypenkaart van het concept beheerplan blijkt dat in de directe omgeving van het plangebied het habitatype “Oude eikenbossen” voorkomt, namelijk ten noorden van de Hoenderstraat. Verder naar het westen ligt een klein stuifzandgebied, waar de habitattypen “stuifzandheiden met struikhei” en “zandverstuivingen” voorkomen. In de directe omgeving van het plangebied komen volgens het concept beheerplan geen habitatsorten voor. De kamsalamander komt binnen het Natura 2000-gebied uitsluitend voor in de gebieden De Brand en de Leemkuilen. De drijvende waterweegbree is tevens bekend op een locatie bij het gehucht Giersbergen. In de directe omgeving van het plangebied zijn nauwelijks geschikte habitats voor deze soorten aanwezig.

De in het Natura 2000-gebied voorkomende habitattypen zijn met name gevoelig voor vermisting (eutrofiering) en andere vormen van verontreiniging. Een aantal natuurwaarden is erg gevoelig voor verdroging. De kamsalamander is erg gevoelig voor oppervlakteverlies en versnippering van leefgebied.

Figuur 3. Ligging van het Natura 2000-gebied "Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen" (geel).

Effectenbeoordeling

De effectenbeoordeling gebaseerd op het toestaan van horeca in de bestaande bebouwing, de ingebruikname van een kampeerveld en de inrichting van het terrein conform de voorgestelde landschappelijke inpassing. Daarbij is voor de verschillende verstorende factoren uit de Effectenindicator achtereenvolgens beoordeeld of ze op kunnen treden en of ze kunnen leiden tot negatieve effecten op de aangewezen natuurwaarden.

Oppervlakteverlies en *versnippering* kan aan de orde zijn wanneer in het Natura 2000-gebied bebouwing of verharding wordt gerealiseerd, of wanneer habitats worden omgezet in andere vormen van grondgebruik. Binnen het Natura 2000-gebied is een verandering van grondgebruik voorzien, namelijk het omzetten van paardenbak en paddocks naar een kampeerveld. Het kampeerveld zal in het zomerseizoen gebruikt worden, globaal van april tot oktober (6 maanden). Gedurende deze periode zal het terrein intensiever gebruikt worden en is de ecologische waarde van het terrein beperkt. Buiten het kampeerseizoen is het terreingebruik echter extensief en heeft het als grasveld een hogere natuurwaarde dan als paardenbak.

Er zijn op de locatie geen beschermde habitats aanwezig. Ook zijn er geen concrete omzettingen naar natuur voorzien (zie provinciaal natuurbeleid) waardoor een potentieel habitattype verloren zou gaan. Er is daarom geen sprake van oppervlakteverlies of versnippering.

Verzuring en *vermesting* ontstaan met name door de uitstoot van stikstofverbindingen. De belangrijkste stikstofdepositiebronnen zijn de veeteelt, verkeer en industriële verbrandingsprocessen. In het plan wordt geen ontwikkeling van veeteelt voorzien. De verkeersaantrekkende werking van de ontwikkeling is door het kleinschalige karakter als verwaarloosbaar te beschouwen. Ook uitstoot van andere verzurende en vermestende stoffen wordt niet voorzien. Effecten door verzuring en vermesting zijn op voorhand uit te sluiten.

Verontreiniging (inclusief *verziltig*) is op voorhand uit te sluiten. In de nieuwe situatie wordt geen uitstoot van voor het milieu schadelijke stoffen voorzien. De recreatiewoningen zijn aangesloten op riolering.

Veranderingen in de hydrologie (zoals *verdroging* en *vernatting*) kunnen optreden door bijvoorbeeld toename van bebouwingen en verhardingen, vergraven van de bodem etc. Van dergelijke ontwikkeling is geen sprake in het plangebied. Deze factoren kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Verstoring door geluid, licht, trillingen, mechanische effecten en optische verstoring kunnen onder andere toenemen door een intensivering van menselijke functies. Voor de ontwikkeling wordt niet voorzien in een toename van bebouwing, verharding of verlichting. Wel wordt een toename van gasten voorzien. Het gaat daarbij enerzijds om (rust zoekende) verblijfsrecreanten en anderzijds om daggasten die de horecagelegenheid bezoeken. De licht- en geluidsverstoring van de kampeerdere op het kampeerterrein zal zeer beperkt zijn en zal door middel van kampeerregels worden nageleefd. De optische verstoring wordt geminimaliseerd door middel van bestaande en nieuwe afschermende beplanting. De daggasten zullen naar alle verwachting vanuit de Hoenderstraat het natuurgebied intrekken. De recreatiedruk zal aan deze zijde van het Natura 2000-gebied licht toenemen. Gezien de zeer beperkte omvang van de voorzieningen wordt verwacht dat er geen meetbaar effect is op aangewezen soorten en habitattypen. De aangewezen soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied zijn niet erg gevoelig voor extensieve recreatievormen.

Bewuste verandering van de soortensamenstelling is tenslotte op voorhand uit te sluiten. Vanuit de geplande ontwikkeling worden er geen soorten actief geïntroduceerd of bestreden. Voor de landschappelijke inpassing wordt uitsluitend inheems boom- en struikplantsoen gebruikt.

Toetsing provinciaal natuurbeleid

Planologische gebiedsbescherming

Het plangebied ligt geheel binnen de Groenblauwe Mantel zoals deze is vastgesteld op de kaarten van de Verordening Ruimte 2014. Binnen deze zone is het beleid gericht op behoud en ontwikkeling van natuurwaarden volgens het ja, mits-principe. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn toegestaan mits deze gepaard gaan met een versterking van natuur- en landschapswaarden.

In de ruimtelijke ontwikkeling wordt een omzetting voorzien van paardenbak en paddocks naar een kampeerveld. Enerzijds betekent dit een intensivering van het grondgebruik. Anderzijds wordt er boom- en haagbeplanting toegevoegd, kunnen omheiningen worden verwijderd, en neemt lichtverstoring af door het verwijderen van lichtmasten. Het plangebied wordt daardoor buiten het kampeerseizoen interessant als foerageergebied voor bijvoorbeeld reeën en dassen.

De voorgestelde ontwikkeling van het kampeerveld is daarmee te beschouwen als versterking van natuur- en landschapswaarden, mits de volgende zaken planologisch worden geborgd:

- Aanleg van beplanting cf. schets landschappelijke inpassing;
- Verwijderen van hekwerk en lichtmasten;
- Beperken van kampeergelegenheid van april tot oktober; buiten deze periode is het terrein vrij van kampeermiddelen.
- Bebouwing en verharding op het kampeerveld wordt niet toegestaan.

Conclusie en aanbevelingen

Het plan is in overeenstemming met de Flora- en faunawet uit te voeren, mits rekening wordt gehouden met de volgende voorwaarde:

In de koetsstalling zijn merelnesten aanwezig. Er worden echter geen ingrepen gedaan aan dit gebouw waardoor overtreding van de Flora- en faunawet voor broedvogels met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid mag worden uitgesloten.

Gezien de zeer beperkte omvang van de voorzieningen wordt verwacht dat er geen meetbaar effect is op aangewezen soorten en habitattypen.

De voorgestelde ontwikkeling is in overeenstemming met het provinciale natuurbeleid, mits bij de ontwikkeling van het kampeerveld de volgende zaken planologisch worden geborgd:

- Aanleg van beplanting cf. schets landschappelijke inpassing;
- Verwijderen van hekwerk en lichtmasten;
- Beperken van kampeergelegenheid van april tot oktober; buiten deze periode is het terrein vrij van kampeermiddelen.
- Bebouwing en verharding op het kampeerveld wordt niet toegestaan.

Bijlage 1b:

Herijking flora en faunaonderzoek

Notitie :Natuurtoets Hoenderstraat 2, Helvoirt

Locatie : Hoenderstraat 2, Helvoirt
 Datum : 9 juni 2017
 Projectnummer : 211x06222
 Opgesteld door : Ineke Kroes

Voorliggend verslag is opgesteld ten behoeve van het bestemmingsplan “Hoenderstraat 2 te Helvoirt” opgesteld door BRO met rapportnummer 211x06222. Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Gebiedsbescherming vanuit de Wet natuurbescherming

De Wet Natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied (of Beschermde natuurmonument) zijn vergunningsplichtig.

Gebiedsbescherming vanuit Provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur bestaande uit het Brabants Natuurnetwerk (voormalig EHS) en Groenblauwe Mantel zij ruimtelijk vastgelegd in de hernieuwde Verordening Ruimte 2014. Het Brabants Natuurnetwerk is een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuwe aan te leggen natuur en verbindingzones tussen de gebieden. Ook de beheergebieden voor agrarische natuurbeheer behoren tot het Brabants Natuurnetwerk. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Soortenbescherming vanuit de Wet natuurbescherming

Soortenbescherming vanuit de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of

die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.10 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Vanaf 1 januari 2017 moet, onder de Wet natuurbescherming, bij ruimtelijke ontwikkelingen naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met juridisch zwaarder beschermde soorten vanuit nationaal en Europees oogpunt. Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn).

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Vooralsnog is het uitgangspunt dat deze indeling gehandhaafd blijft, totdat de provincies deze hebben aangepast en vastgesteld.

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust en verblijfplaats te garanderen.

Werkwijze natuurtoets

In de natuurtoets zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Wet natuurbescherming en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 7 juni 2017 door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied. Mogelijke verblijfplaatsen en sporen van dieren zijn onderzocht. Naast een veldbezoek is er een bronnenonderzoek gedaan. Aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van 'expert judgement' is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebieds-

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

bescherming gegevens van de provincie Limburg. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd middels de quickscanhulp (quickscanhulp.nl). De quickscanhulp geeft een overzicht van gegevens (van de afgelopen vijf jaar) uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens.

Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Beschrijving van het plangebied

Ligging van het plangebied

Het plangebied ligt in 't buurtschap 't Hoog, tussen de kernen Helvoirt en Cromvoirt in de gemeente Haaren. Het plangebied ligt aan de kruising van de Hoenderstraat en 't Hoog, ten zuidwesten van de kruising. De Amersfoortcoördinaten van het midden van de locatie zijn 143,1-407,1². De ligging van het plangebied is te zien in bijgevoegde afbeelding.

Huidige situatie

Het plangebied maakt deel uit van een agrarisch buurtschap aan de rand van natuurgebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. Het ligt in een besloten landschap met houtsingels, hagen en een gevarieerd (micro)reliëf. De omliggende agrarische percelen zijn grotendeels in gebruik als weiland, de aanwezige bossen bestaan grotendeels uit naalddhout. Direct ten zuiden van het plangebied ligt een paardenwei en een kampeerveld. Direct ten westen van het plangebied ligt een houtsingel met gemengd inheems bosplantsoen.

Het plangebied zelf bestaat uit een bebouwd deel met erf en twee onbebouwde delen. Op het bebouwde deel staan een woonboerderij, een vakantiehuis, een vakantie-appartementenhuis, een horeca- en ontvangstruimte en een schuur met aangebouwde koetsstalling. Het dak van de woonboerderij is door een brand verdwenen, maar ondertussen weer opgebouwd. Het omliggende erf is deels bestraat en deels ingericht als tuin.

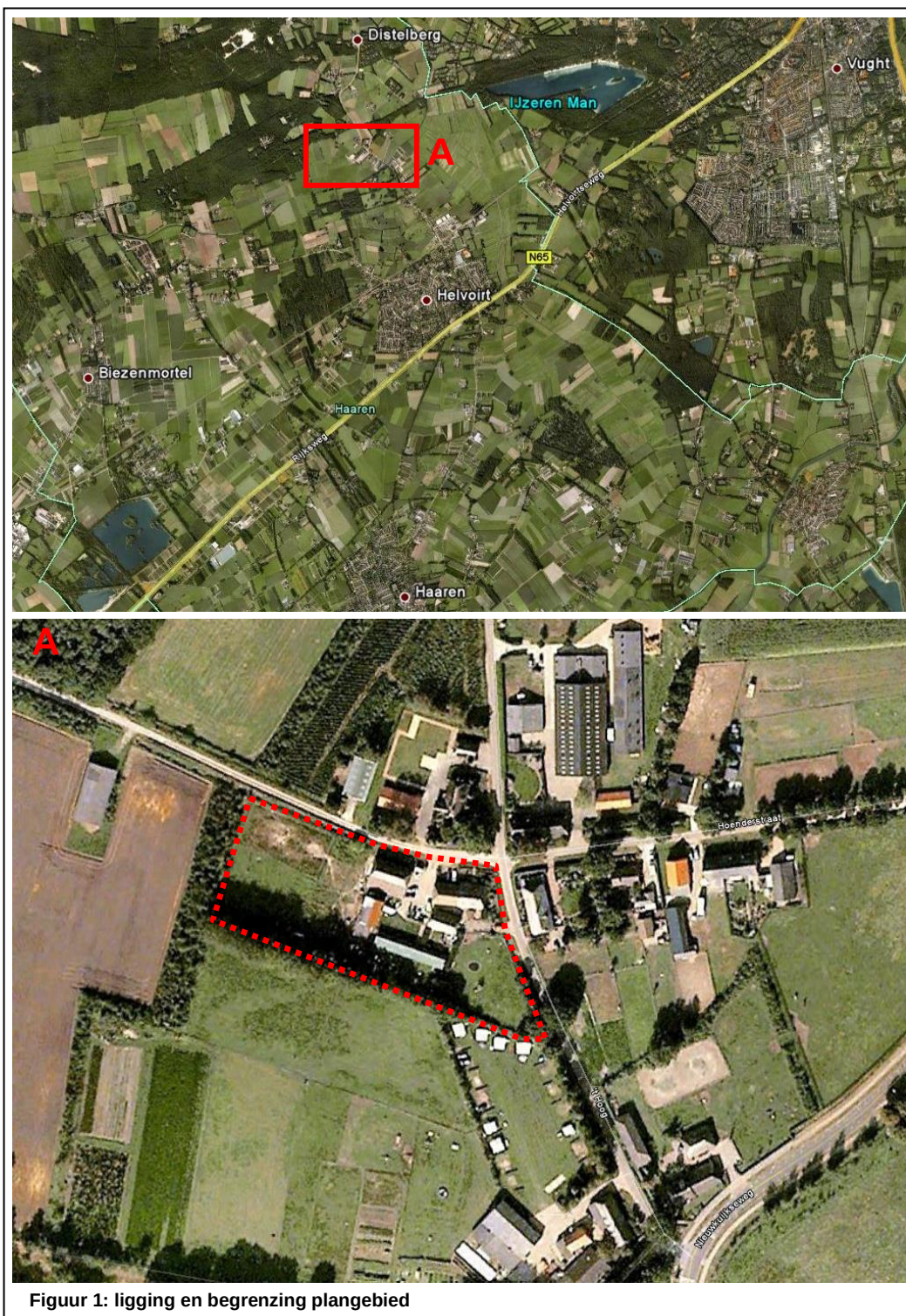
Ten zuidoosten van de bebouwing ligt een grasveld dat wordt gebruikt als kippenren. Hierin ligt een kleine vijver. Ten westen van de bebouwing liggen een voormalige paardenbak en twee paddocks. De paardenbak is niet recentelijk gebruikt en is begroeid geraakt met gras en pionierssoorten. Ook de paddocks zijn niet recentelijk begraasd of gemaaid en zijn te beschouwen als extensief beheerd grasland. De paddocks worden aan de zuidzijde gescheiden van het naastgelegen weiland door een oude doorgeschoten beukenhaag. Tussen de paardenbak en de Hoenderstraat ligt een diepe afwaterings-sloot, die ten tijde van het terreinbezoek niet watervoerend was. De Hoenderstraat is ter plaatse onverhard.

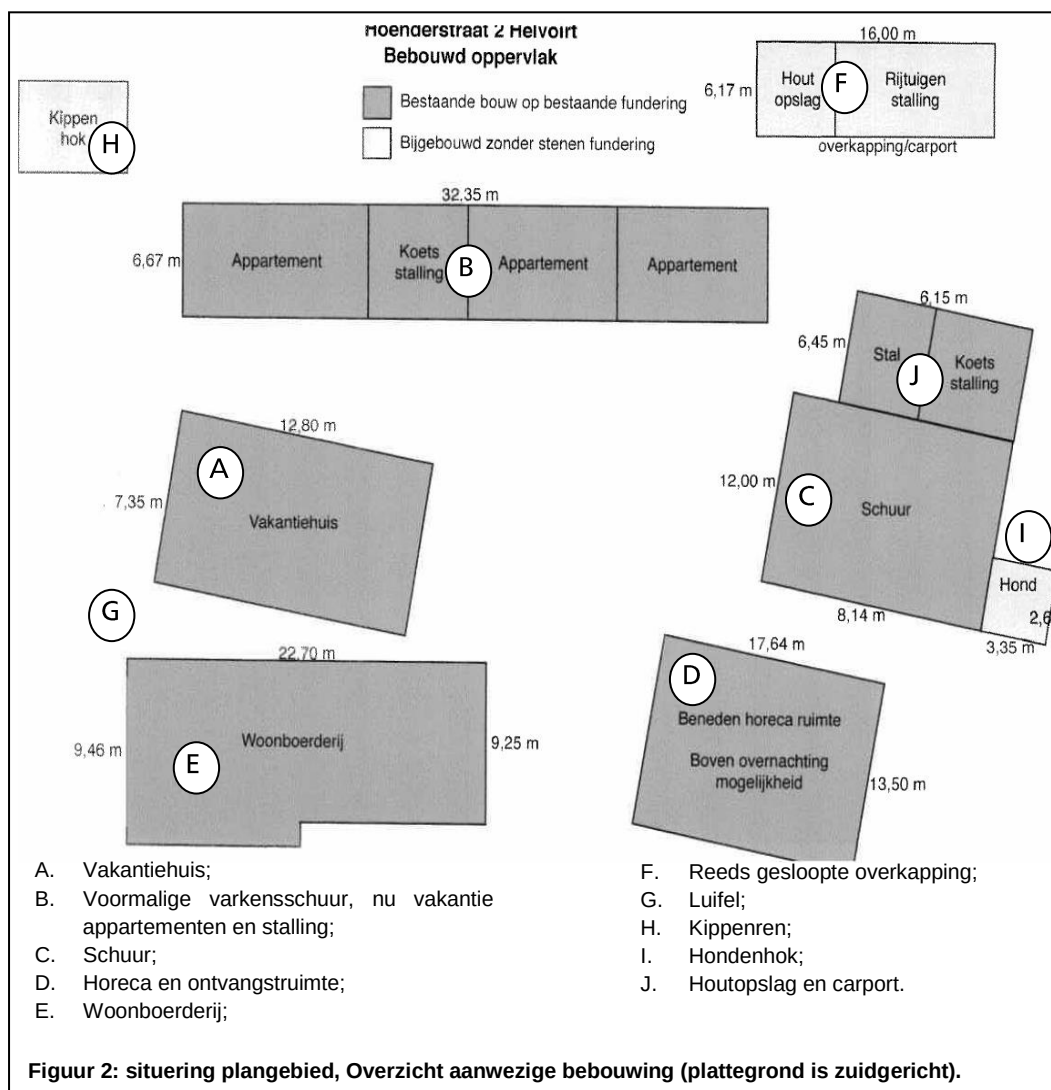
Toekomstige (geplande) situatie

De gewenste ontwikkeling bestaat enerzijds uit het planologisch vastleggen van de nieuwe recreatiefunctie. Een deel van de huidige bebouwing zal hiervoor gerenoveerd worden tot hoogwaardige recreatiewoningen en een bed & breakfast (4 kamers, max 62 m²). Daarnaast wordt de aanleg van een

² De getallen staan respectievelijk voor de x-coördinaat en de y-coördinaat van de linkerbenedenhoek van het betreffende kilometervak.

kleinschalig kampeerveld (ca 15 plaatsen) voorzien op het westelijke deel van het plangebied. De kampeerplaatsen zijn voorzien op de locatie van de paddocks en paardenbak.

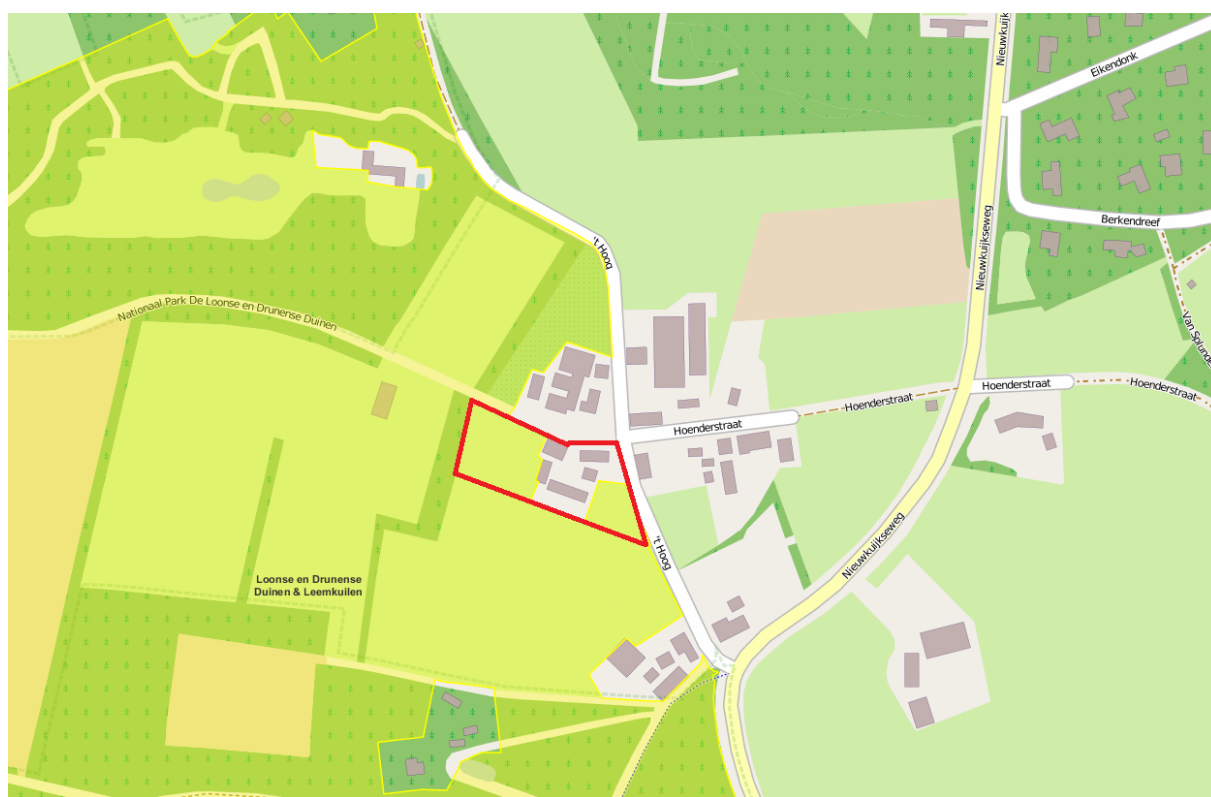
Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

Het plangebied ligt aan de rand van het wettelijk beschermde natuurgebied “Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen”. Het westelijke deel van het plangebied ligt binnen de begrenzing van dit Natura 2000-gebied. Het Natura 2000-gebied is aangewezen in het kader van de Habitatrichtlijn voor de bescherming van de volgende natuurwaarden: de habitattypen stuifzandheiden met struikhei (2310), zwakgebufferde vennen (3130), blauwgraslanden (6410), oude eikenbossen (9190), vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen) (91E0) en de habitatsoorten kamsalamander en drijvende waterweegbree. Tabel 1 geeft een overzicht van de habitattypen en – soorten, met hun staat van instandhouding, doelstelling oppervlakte en doelstelling kwaliteit. Figuur 3 geeft aan waar zich het Natura 2000-gebied ligt ten opzichte van het plangebied.

Habitattypen	Landelijke staat van in-standhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit
Stuifzandheiden met struikhei	zeer ongunstig	uitbreiding	verbetering
Zandverstuivingen	zeer ongunstig	uitbreiding	verbetering
Zwakgebufferde vennen	matig ongunstig	behoud	behoud
Blauwgraslanden	zeer ongunstig	uitbreiding	verbetering
Oude eikenbossen	matig ongunstig	behoud	behoud
Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	matig ongunstig	uitbreiding	verbetering
Soorten	Landelijke staat van in-standhouding	Doelstelling oppervlakte leefgebied	Doelstelling kwaliteit leefgebied
Kamsalamander	matig ongunstig	uitbreiding	verbetering
Drijvende waterweegbree	matig ongunstig	behoud	behoud

Tabel 1, Habitattypen en – soorten aangewezen voor Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen.

Figuur 3: Ligging van het Natura 2000-gebied “Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen” (geel).

Uit het concept beheersplan Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen blijkt dat de omgeving van het plangebied is aangewezen voor intensieve natuurgerichte recreatie, zoals te zien in figuur 6.

In de directe omgeving van het plangebied komen volgens het concept beheerplan geen habitatsoorten voor. De kamsalamander komt binnen het Natura 2000-gebied uitsluitend voor in de gebieden De Brand en de Leemkuilen. De drijvende waterweegbree is bekend op een locatie bij het gehucht Giersbergen. In de directe omgeving van het plangebied zijn dus feitelijk geen geschikte habitats voor deze soorten aanwezig.

De in het Natura 2000-gebied voorkomende habitattypen zijn met name gevoelig voor vermessing (eutrofiëring) en andere vormen van verontreiniging. Een aantal natuurwaarden is erg gevoelig voor verdroging. De kamsalamander is erg gevoelig voor oppervlakteverlies en versnippering van leefgebied.

Effectenbeoordeling

De effectenbeoordeling gebaseerd op het toestaan van horeca in de bestaande bebouwing, de ingebruikname van een kampeerveld en de inrichting van het terrein conform de voorgestelde landschappelijke inpassing. Daarbij is voor de verschillende versturende factoren uit de Effectenindicator achtereenvolgens beoordeeld of ze op kunnen treden en of ze kunnen leiden tot negatieve effecten op de aangewezen natuurwaarden. Figuur 4 en 5 geven de resultaten van de effectenindicator voor de effecten van landrecreatie en woningbouw, voor het Natura 2000-gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen.

Oppervlakteverlies en *versnippering* kan aan de orde zijn wanneer in het Natura 2000-gebied bebouwing of verharding wordt gerealiseerd, of wanneer habitats worden omgezet in andere vormen van grondgebruik. Binnen het Natura 2000-gebied is een verandering van grondgebruik voorzien, namelijk het omzetten van paardenbak en paddocks naar een kampeerveld. Het kampeerveld zal in het zomerseizoen gebruikt worden, globaal van april tot oktober (6 maanden). Gedurende deze periode zal het terrein intensiever gebruikt worden en is de ecologische waarde van het terrein beperkt. Buiten het kampeerseizoen is het terreingebruik echter extensief en heeft het als grasveld een hogere natuurwaarde dan als paardenbak.

Er zijn op de locatie geen beschermde habitats aanwezig. Ook zijn er geen concrete omzettingen naar natuur voorzien (zie provinciaal natuurbeleid) waardoor een potentieel habitatype verloren zou gaan. Er is daarom geen sprake van oppervlakteverlies of versnippering.

Verzuring en *vermessing* ontstaan met name door de uitstoot van stikstofverbindingen. De belangrijkste stikstofdepositiebronnen zijn de veeteelt, verkeer en industriële verbrandingsprocessen. In het plan wordt geen ontwikkeling van veeteelt voorzien. De verkeersaantrekkende werking van de ontwikkeling is door het kleinschalige karakter als verwaarloosbaar te beschouwen. Ook uitstoot van andere verzurende en vermestende stoffen wordt niet voorzien. Effecten door verzuring en vermessing zijn op voorhand uit te sluiten. De effectenindicator geeft voor de worst-case ingrepen die hier aan de orde zijn, te weten landrecreatie en voor woningbouw, dan ook geen effect aan (zie fig. 4 en 5).

Op basis van de verkeersaantrekkende werking die berekend is in het kader van het bestemmingsplan is via Aeries Calculator een specifieke berekening gemaakt om te bezien of sprake is van een negatief effect ter plaatse van het Natura2000 gebied met betrekking tot vermessing (stikstofdepositie). Uit de

resultaten (zie bijlage 1 bij deze memo) is gebleken dat negatieve effecten op voorhand zijn uit te sluiten.

Verontreiniging (inclusief *verzilting*) is op voorhand uit te sluiten. In de nieuwe situatie wordt geen uitstoot van voor het milieu, schadelijke stoffen voorzien. De recreatiewoningen zijn aangesloten op rioleering.

Veranderingen in de hydrologie (zoals *verdroging* en *vernatting*) kunnen optreden door bijvoorbeeld toename van bebouwingen en verhardingen, vergraven van de bodem etc. Van dergelijke ontwikkeling is geen sprake in het plangebied. Deze factoren kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Verstoring door geluid, licht, trillingen, mechanische effecten en optische verstoring kunnen onder andere toenemen door een intensivering van menselijke functies. Voor de ontwikkeling wordt niet voorzien in een toename van bebouwing, verharding of verlichting. Wel wordt een toename van gasten voorzien. Het gaat daarbij enerzijds om (rust zoekende) verblijfsrecreanten en anderzijds om daggasten die de horecagelegenheid bezoeken. De licht- en geluidsverstoring van de kampeerders op het kampeerterrein zal zeer beperkt zijn en zal door middel van kampeerregels worden nageleefd. De optische verstoring wordt geminimaliseerd door middel van bestaande en nieuwe afschermende beplanting. De daggasten zullen naar alle verwachting vanuit de Hoenderstraat het natuurgebied intrekken. De recreatiedruk zal aan deze zijde van het Natura 2000-gebied licht toenemen. Gezien de zeer beperkte omvang van de voorzieningen wordt verwacht dat er geen meetbaar effect is op aangewezen soorten en habitattypen. De aangewezen soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied zijn niet erg gevoelig voor extensieve recreatievormen.

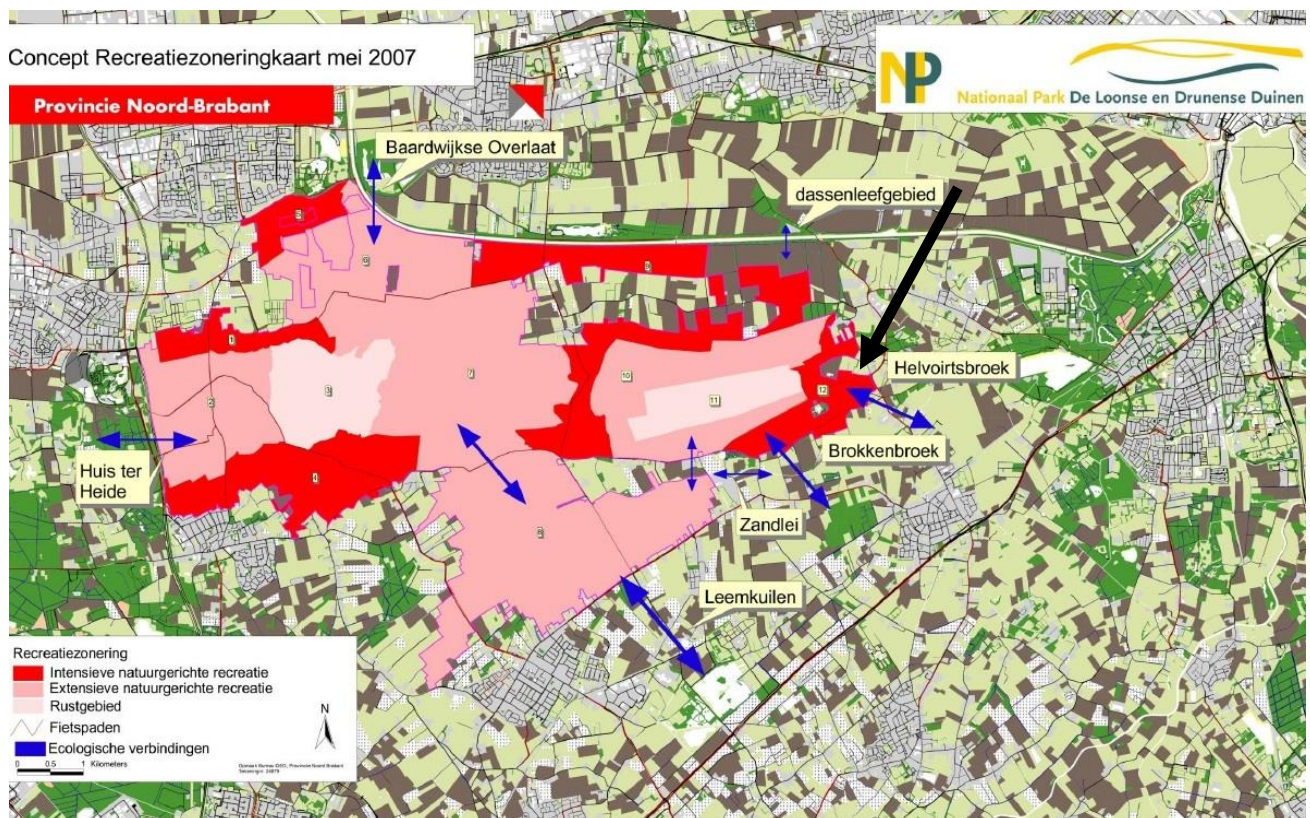
Bewuste verandering van de soortensamenstelling is tenslotte op voorhand uit te sluiten. Vanuit de geplande ontwikkeling worden er geen soorten actief geïntroduceerd of bestreden. Voor de landschappelijke inpassing wordt uitsluitend inheems boom- en struikplantsoen gebruikt.

Figuur 4: Effectenindicator voor het effect van landrecreatie op natura 2000 gebied Loonse en Druense Duinen & Leemkuilen

Figuur 5: Effectenindicator voor het effect van woningbouw op Natura 2000-gebied Loonse en Druense Duinen & Leemkuilen

Toetsing provinciaal natuurbeleid

Planologische gebiedsbescherming

Het plangebied ligt geheel buiten het Natuur Netwerk Brabant en geheel binnen de Groenblauwe Mantel zoals deze is vastgesteld op de kaarten van de Verordening Ruimte 2014. Binnen deze zone is het beleid gericht op behoud en ontwikkeling van natuurwaarden volgens het ja, mits-principe. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn toegestaan mits deze gepaard gaan met een versterking van natuur- en landschapswaarden.

In de ruimtelijke ontwikkeling wordt een omzetting voorzien van paardenbak en paddocks naar een kampeerveld. Enerzijds betekent dit een intensivering van het grondgebruik. Anderzijds wordt er boom- en haagbeplanting toegevoegd, kunnen omheiningen worden verwijderd, en neemt lichtverstoring af door het verwijderen van lichtmasten. Het plangebied wordt daardoor buiten het kampeerseizoen interessant als foerageergebied voor bijvoorbeeld reeën en dassen.

De voorgestelde ontwikkeling van het kampeerveld is daarmee te beschouwen als versterking van natuur- en landschapswaarden, mits de volgende zaken planologisch worden geborgd:

- Aanleg van beplanting cf. schets landschappelijke inpassing;
- Verwijderen van hekwerk en lichtmasten;
- Beperken van kampeergelegenheid van april tot oktober; buiten deze periode is het terrein vrij van kampeermiddelen.
- Bebouwing en verharding op het kampeerveld wordt niet toegestaan.

Toetsing soortbescherming

Vaatplanten

Vanuit bronnenonderzoek blijkt dat in de omgeving de beschermde wolfsmelk (Wnb-andere soorten) en de drijvende waterweegbree (Wnb-hrl) voorkomt. De wolfsmelk komt voor in bossen, bospaden, bosranden, stenige plaatsen, ruderaal plaatsen etc. Hij bloeit vanaf juni tot eind augustus. Deze plant is tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. De drijvende waterweegbree heeft binnen het plangebied geen geschikt habitat, er is binnen het plangebied geen geschikte waterpartij voor de drijvende waterweegbree. In het plangebied zijn de meest extensief beheerde vegetaties aanwezig in de paddocks en de wegberm van de Hoenderstraat. In de berm zijn zeer algemene stikstofminnende plantensoorten aanwezig, zoals grote brandnetel, grote berenklauw, kleeftuig, braam etc. In de paddocks is een extensief beheerde grasvegetatie aanwezig met diverse grassoorten en kruidachtige plantensoorten zoals gewoon biggenkruid, herderstasje, echte kamille, duizendblad, reigersbek, witte klaver, kruipende boterbloem en klein kaasjeskruid. In de paardenbak heeft zich een pioniervegetatie ontwikkeld met onder meer witte klaver, hopklaver en grassen. Onder de beukensingel groeit gewone engelwortel. In de grasvegetaties zijn geen beschermde of bedreigde plantensoorten aangetroffen.

In de kippenren is een korte grasvegetatie aanwezig met veel kale plekken. Kruidachtige plantensoorten zijn nagenoeg afwezig. Het voorkomen van wilde plantensoorten op het erf is beperkt tot zeer algemene pioniersoorten, zoals straatgras en varkensgras. Muurplanten zijn niet aangetroffen. Het voorkomen van beschermde of bedreigde plantensoorten in het plangebied is op basis van het veldbezoek redelijkerwijs uit te sluiten.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn in de paardenbak graafsporen van konijnen en holen van veldmuizen waargenomen. Behalve konijn en veldmuis zullen nog enkele andere algemeen beschermde diersoorten met een provinciale bescherming van de provincie Brabant op enige wijze van het gebied gebruik kunnen maken, zoals egel, huisspitsmuis, haas, bosmuis, rosse woelmuis, vos etc. Voor de genoemde soorten geldt een algemene vrijstelling van de Wet natuurbescherming bij ruimtelijke ontwikkelingen.

In de omgeving van het plangebied zijn op basis van algemene verspreidingsgegevens en habitatvoorkeur meerdere strenger beschermde grondgebonden zoogdiersoorten te verwachten, namelijk eekhoorn, das, bunzing en hermelijn. Het aantal bomen in het plangebied is beperkt; in de bomen zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen. Het plangebied is niet te beschouwen als vast leefgebied van de eekhoorn. De beuken aan de rand van het plangebied zijn op ongeveer 3 meter hoog afgeknot, en zijn slechts in geringe mate van waarde voor foeragerende eekhoorns. In de nabijheid van het plangebied zijn momenteel geen dassenburchten bekend. Er zijn geen sporen van dassen aangetroffen, zoals haren aan het prikkeldraad, prenten, latrines etc. Gezien het ontbreken van sporen in het plangebied, de geringe grootte van het plangebied ten opzichte van het ruimschoots voorhanden zijn van foerageergebied in de omgeving, zal de relatieve waarde van de grasvelden voor de das zeer beperkt zijn. De paddocks zijn momenteel onbegroeid en bieden geen foerageergebied voor de das. Door de aanleg van een kleinschalig kampeerterrein met grasbegroeiing, wat uitsluitend in de zomermaanden gebruikt wordt, ontstaat in de winter geschikt foerageergebied voor de das op de plaats van de paddocks. Resumerend kan gesteld worden dat er voor dassen in geen geval essentieel foerageergebied verloren gaat. Negatieve effecten op dassen zijn daarmee op voorhand uit te sluiten.

Kleine marterachtigen zoals de hermelijn en bunzing maken hun schuilplaatsen in oude holen van bijvoorbeeld konijn, mol, vos en das. Ze jagen op kleine zoogdieren (vnl. muizen). De mogelijkheden

binnen het plangebied, voor wat betreft verblijfplaatsen voor deze kleine marterachtigen, blijven nage-
noeg gelijk aan de huidige situatie. Er kan mogelijk wat foerageergebied verdwijnen, er is echter in de
omgeving ruim voldoende foerageergebied voorhanden. Negatieve effecten voor grondgebonden
zoogdieren zoals eekhoorn, das, bunzing of hermelijn zijn redelijkerwijze uitgesloten. Met strenger
beschermd grondgebonden zoogdieren hoeft in de planvorming geen rekening gehouden te worden.

Vleermuizen

Er zijn in de directe omgeving (0-1 km) waarnemingen van de rosse vleermuis en ruige dwergvleer-
muis (boombewonend), gewone dwergvleermuis en laatvlieger (gebouwbewonend) bekend in de
NDFF. In de aanwezige bebouwing is de aanwezigheid van vleermuizen op voorhand niet geheel uit te
sluiten, maar omdat deze bebouwing behouden blijft, is deze niet nader onderzocht. In de beukenbo-
men zijn holten aanwezig op circa 1 meter hoogte. Deze zijn niet geschikt voor vleermuizen, zoals de
rosse vleermuis.

Het plangebied kan wel onderdeel uitmaken van een foerageergebied van vleermuizen die in de om-
geving verblijven. De locatie vormt door de besloten 'kamerstructuur' een geschikt foerageergebied
voor vleermuizen. Het zal dan altijd onderdeel uitmaken van een groter foerageergebied. De houtsin-
gels aan de randen van het plangebied vormen een doorlopende beplantingstructuur die door vlee-
rmuizen gebruikt kan worden als vaste vliegroute.

Effectenbeoordeling

Het verdwijnen van een klein deel van een foerageergebied van vleermuizen zal ertoe leiden dat
vleermuizen elders gaan foerageren en is niet te beschouwen als overtreding vanuit de Wet natuurbes-
cherming. Door de aanleg van aanvullende landschappelijke beplanting en het verwijderen van licht-
bakken zal de waarde van het plangebied voor vleermuizen naar verwachting toenemen.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied verschillende vogelsoorten waargenomen. Op het erf zijn
huismussen waargenomen; deze broeden in ieder geval onder de kap van de woonboerderij en de
horeca- en ontvangstruimte. In de koetsstalling zijn merelnesten waargenomen. Nesten of sporen van
andere gebouwbewonende vogelsoorten zijn niet aangetroffen. De eigenaar is niet bekend met het
voorkomen van bijvoorbeeld uilen of zwaluwen in bebouwing.

In de beplanting rondom het plangebied zijn de vogelsoorten gekraagde roodstaart (man met jong),
zanglijster, heggenmus en grasmus waargenomen. De NDFF vermeldt tevens recente waarnemingen
van buizerd, groene specht, grote bonte specht, boerenzwaluw, staartmees, pimpelmees, vink, ekster
en kauw in en rondom het plangebied. Door de diversiteit aan ecotopen en de nabijheid van bos- en
natuurgebied is het gebied rijk aan vogels en foerageergebieden voor vogels. Het gaat daarbij hoofd-
zakelijk om soorten van besloten landschap met oudere bomen (buizerd, spechten, zanglijster, ge-
kraagde roodstaart). Deze kunnen tot broeden komen in de houtsingel ten westen van het plangebied
of in verder gelegen houtopstanden. In de rij beuken zijn geen vogelnesten aangetroffen.

Effectenbeoordeling

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermd vogelnesten' van het Ministerie van EZ (augustus 2009)
wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten
zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn.
Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten is het nest, inclusief

de functionele leefomgeving, jaarrond beschermd. Dit zijn een aantal roofvogels, koloniebroeders en gebouwbewonende vogelsoorten. Hieronder valt onder andere de huismus. Tenslotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

De gebouwen in het plangebied waarin huismussen broeden, blijven behouden. De functionele leefomgeving van de huismus zal op termijn verbeteren door de landschappelijke inpassing. Negatieve effecten op deze soort zijn uit te sluiten.

De merelnesten in de koetsstalling zijn volgens de Wet natuurbescherming uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Door de stalling te verwijderen buiten de broedperiode (half maart- half juli) is overtreding van de Wet natuurbescherming voor broedvogels met voldoende zekerheid uit te sluiten.

Vissen, amfibieën en reptielen

In het plangebied of de directe nabijheid is geen permanent oppervlaktewater aanwezig. De aanwezigheid van vissen en van voortplantingsplaatsen van amfibieën in het plangebied kan worden uitgesloten. Het groen in het plangebied kan deel uitmaken van het landhabitat van amfibieën. Het zal hierbij gaan om leefgebied van algemene soorten die zich verder van het water begeven, zoals gewone pad en bruine kikker. Het voorkomen van strenger beschermde amfibie- en reptielensoorten is op basis van habitatvoorkeur en verspreidingsgegevens redelijkerwijs uit te sluiten. Met de genoemde soortgroepen hoeft in de planvorming geen rekening gehouden te worden.

Beschermde ongewervelde diersoorten

De locatie is van waarde voor algemenere insectensoorten door de verschillende microklimaten en gradiënten van kale zandgrond tot opgaande vegetatie. Het voorkomen van strenger beschermde ongewervelde soorten zoals de uit de omgeving bekende kleine ijsvogelvlinder en het pimperlblauwtje is echter op basis van habitatvoorkeur met voldoende zekerheid uit te sluiten. Dergelijke soorten stellen zeer specifieke eisen aan hun leefomgeving, waaraan het plangebied niet voldoet.

Conclusie en aanbevelingen

Het plan is in overeenstemming met de Wet natuurbescherming uit te voeren, mits rekening wordt gehouden met de volgende voorwaarde:

In de koetsstalling zijn merelnesten aanwezig. Er worden echter geen ingrepen gedaan aan dit gebouw waardoor overtreding van de Wet natuurbescherming voor broedvogels met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid mag worden uitgesloten.

Gezien de zeer beperkte omvang van de voorzieningen en de resultaten van de effectenindicator, is duidelijk dat er geen meetbaar effect is op aangewezen soorten en habitattypen.

Om die reden is er geen vergunningsplicht.

De voorgestelde ontwikkeling is in overeenstemming met het provinciale natuurbeleid, mits bij de ontwikkeling van het kampeerveld de volgende zaken planologisch worden geborgd:

- Aanleg van beplanting cf. schets landschappelijke inpassing;
- Verwijderen van hekwerk en lichtmasten;

- Beperken van kampeergelegenheid van april tot oktober; buiten deze periode is het terrein vrij van kampeermiddelen.
- Bebouwing en verharding op het kampeerveld wordt niet toegestaan.

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U kan dit document gebruiken voor de onderbouwing van depositie onder de drempelwaarde (0.05 mol/ha/j) in het kader van de Wet natuurbescherming, afhankelijk van de door u gekozen rekeninstellingen.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en stikstofoxide (NO_x), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt. Op basis van de gekozen rekeninstellingen zijn de resultaten op Natura 2000-gebieden inzichtelijk gemaakt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator. Voor meer toelichting verwijzen we u naar de websites pas.bij12.nl, www.aerius.nl en pas.naturazoo.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Emissie
- Depositie natuurgebieden
- Depositie habitattypen

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl en pas.naturazoo.nl.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
-	-

Activiteit

Omschrijving
-

Datum berekening	Rekenjaar
02 augustus 2017, 17:02	2017

Rekeninstellingen
Berekend voor Wnb.

Totale emissie

Situatie 1	
NOx	1,87 kg/j
NH ₃	< 1 kg/j

Depositie

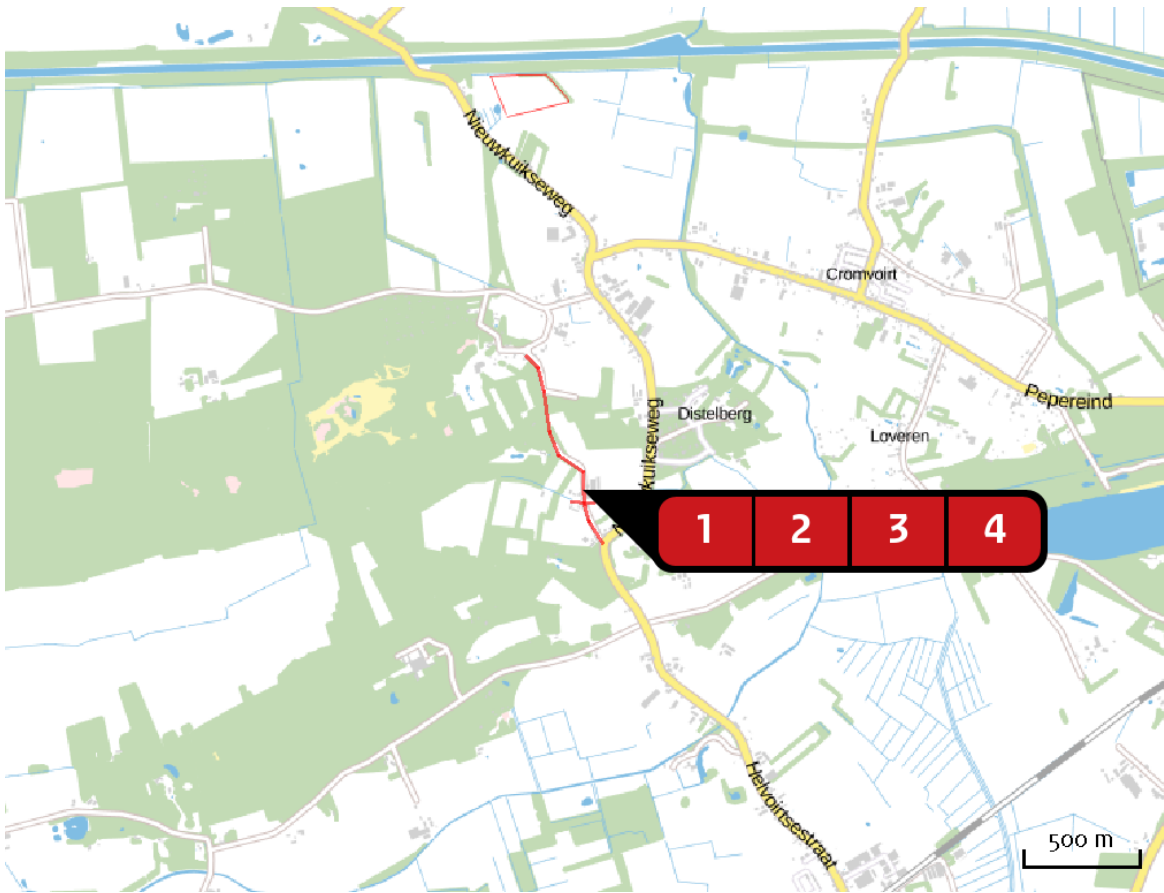
Hectare met
hoogste project-
bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Provincie
-	-

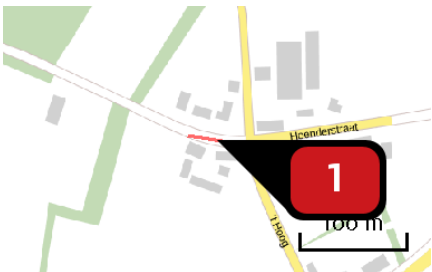
Situatie 1
-

Toelichting

Locatie
Situatie 1

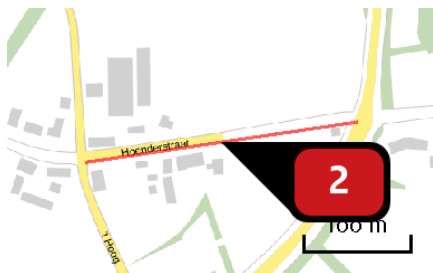

Emissie
(per bron)
Situatie 1

Naam	Bron 1
Locatie (X,Y)	143074, 407093
Uitstoothoogte	2,5 m
Warmteinhoud	0,000 MW
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	42,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j

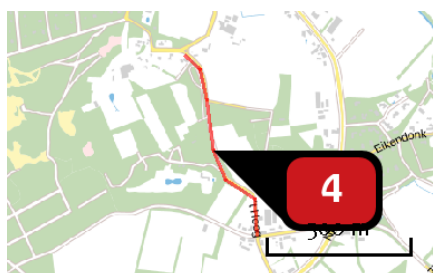
Naam **Bron 2**
Locatie (X,Y) **143235, 407106**
Uitstoothoogte **2,5 m**
Warmteinhoud **0,000 MW**
NOx **< 1 kg/j**
NH₃ **< 1 kg/j**

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	14,0	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j

Naam **Bron 3**
Locatie (X,Y) **143133, 406998**
Uitstoothoogte **2,5 m**
Warmteinhoud **0,000 MW**
NOx **< 1 kg/j**
NH₃ **< 1 kg/j**

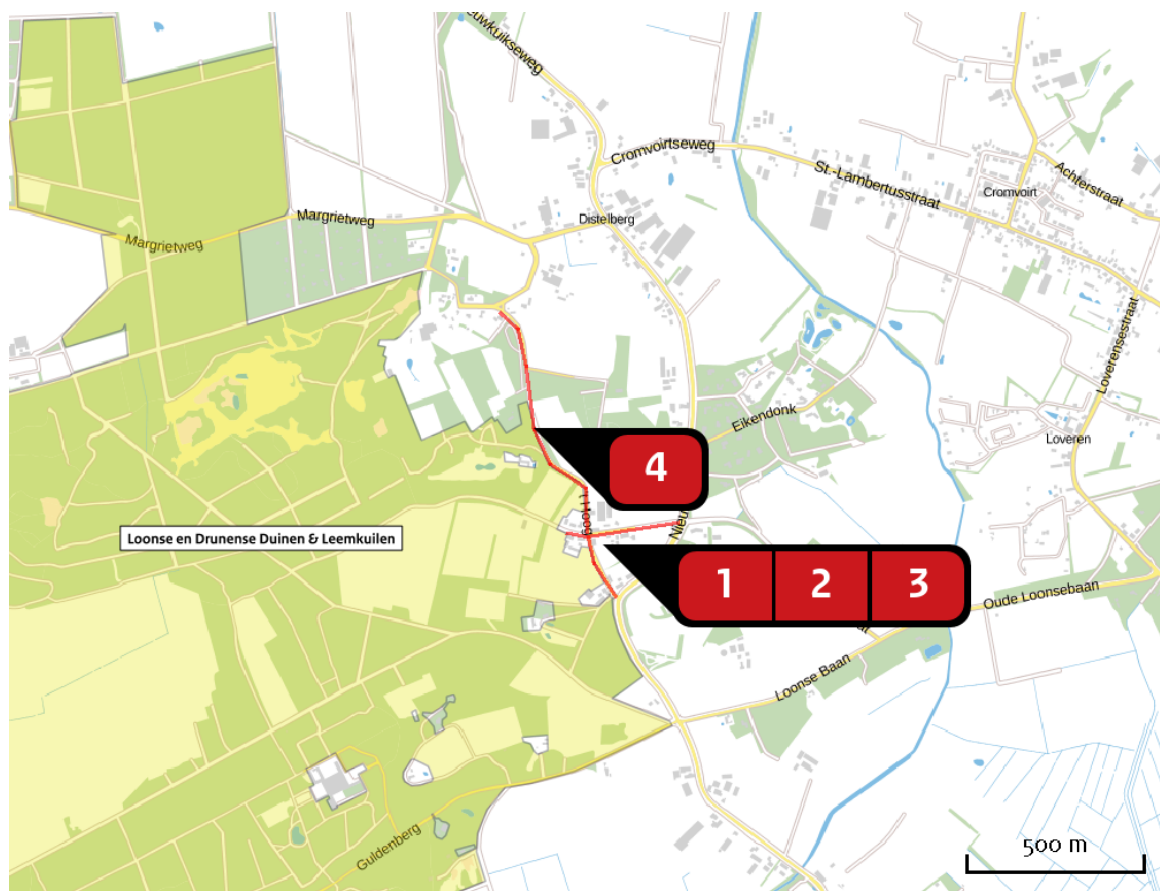
Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	14,0	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j

Naam **Bron 4**
Locatie (X,Y) **142954, 407393**
Uitstoothoogte **2,5 m**
Warmteinhoud **0,000 MW**
NOx **1,01 kg/j**
NH₃ **< 1 kg/j**

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	14,0	NOx NH ₃	1,01 kg/j < 1 kg/j

Depositie
natuur-
gebieden

Hoogste projectbijdrage

Hoogste projectbijdrage per
natuurgebied

Habitatrichtlijn

Vogelrichtlijn

Habitatrichtlijn,
Vogelrichtlijn

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2016_20170324_a9b5d9a5ef

Database versie 2016_20170301_feb336c45f

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2015-handboek-o>